

پیاده‌سازی مدارهای ترتیبی در Verilog – مقدمه

برای RS-Latch بیان در سطح گیت

```
module SR_latch_gate (input R, input S, output Q, output Qbar);
    nor (Q, R, Qbar);
    nor (Qbar, S, Q);
endmodule
```

برای RS-Latch بیان در سطح جریان داده

```
module SR_latch_dataflow (input R, input S, output Q, output Qbar);
    assign #2 Q_i = Q;
    assign #2 Qbar_i = Qbar;
    assign #2 Q = ~ (R | Qbar);
    assign #2 Qbar = ~ (S | Q);
endmodule
```

برای D-Latch بیان در سطح رفتاری

```
module D_latch_behavior (input D, input Enable, output Q, output Qbar);
    always @ (D or Enable)
    if(Enable)
    begin
        Q <= D;
        Qbar <= ~D;
    end
endmodule
```

برای D-FlipFlop بیان در سطح رفتاری. توجه شود برای حساس کردن رفتار به لبه سیگنال از posedge (لبه بالارونده) یا negedge (لبه پایین‌رونده) استفاده می‌شود.

```
module D_ff_behavior (input D, input Clk, output reg Q);
    always @ (posedge Clk)
    if(Clk)
    begin
        Q <= D;
    end
endmodule
```

برای Master-Slave D-FlipFlop ، بیان در سطح گیت

```
module jk_flip_flop_master_slave(Q, Qn, C, J, K, RESETn);
    output Q;
    output Qn;
    input C;
    input J;
    input K;
    input RESETn; // Active low reset signal.

    wire MQ; // The master's Q output.
    wire MQn; // The master's Qn output.
    wire Cn; // The clock input to the slave shall be the complement of the master's.
    wire J1;
    wire K1;
    wire J2; // The actual input to the first SR latch (S).
    wire K2; // The actual input to the first SR latch (R).
```

```

assign J2 = !RESETn ? 0 : J1; // Upon reset force J2 = 0
assign K2 = !RESETn ? 1 : K1; // Upon reset force K2 = 1

and(J1, J, Qn);
and(K1, K, Q);
not(Cn, C);
sr_latch_gated master(MQ, MQn, C, J2, K2);
sr_latch_gated slave(Q, Qn, Cn, MQ, MQn);
endmodule // jk_flip_flop_master_slave

```

```

module sr_latch_gated(Q, Qn, G, S, R);
output Q;
output Qn;
input G;
input S;
input R;

wire S1;
wire R1;

and(S1, G, S);
and(R1, G, R);
nor(Qn, S1, Q);
nor(Q, R1, Qn);
endmodule // sr_latch_gated

```

برای D-FlipFlop با ریست آسنکرون، بیان در سطح رفتاری

```

module dff_async_reset_b)
data, // Data Input
clk, // Clock Input
reset, // Reset input
q //Q output
;
input data, clk, reset ;
output q;
reg q;

always @ ( posedge clk or negedge reset)
if (~reset) begin
q <= 1'b0;
end
else begin
q <= data;
end

endmodule

```

برای D-FlipFlop با ریست سنکرون، بیان در سطح رفتاری

```

module D_ff_with_synch_reset_behavior(input D, input Clk, input reset, output reg Q);
always @(posedge Clk)
if (reset)

```

```

begin
    Q <= 1'b0;
end
else
begin
    Q <= D;
end
endmodule

```

برای D-FlipFlop با ریست آسنکرون، بیان در سطح رفتاری

```

module D_ff_with_async_reset_behavior(input D, input Clk, input clear, output reg Q);
    always @(posedge Clk or posedge clear)
        if (clear)
            Q <= 1'b0;
        else
            Q <= D;
endmodule

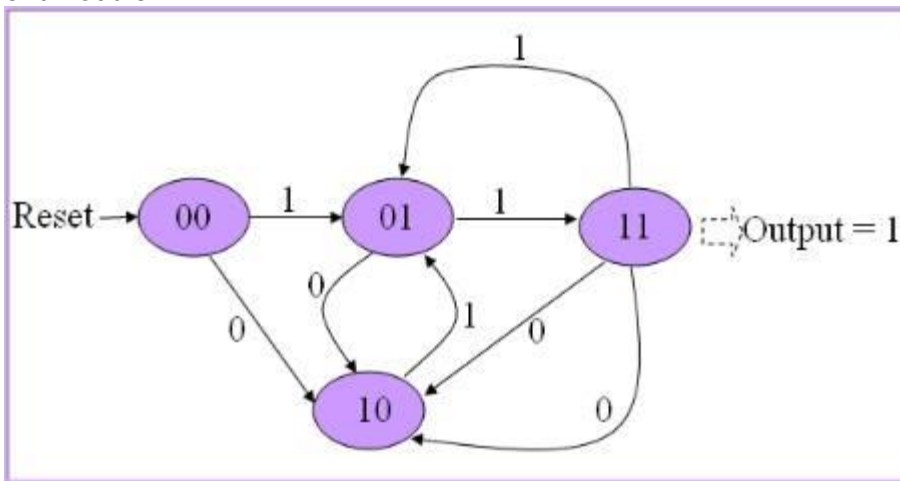
```

برای T-FlipFlop با ریست آسنکرون، بیان در سطح رفتاری

```

module T_ff_enable_behavior(input Clk, input reset_n, input T, output reg Q);
    always @(negedge Clk)
        if (!reset_n)
            Q <= 1'b0;
        else if (T)
            Q <= ~Q;
endmodule

```


برای ماشین حالت، با توجه به نمودار حالت و تقسیم‌بندی میلی/مور، کد می‌تواند مطابق زیر نوشته شود. همانطور که مشاهده می‌شود تخصیص حالت نیز صورت گرفته است.

مثلاً برای نمودار حالت روبرو کد زیر قابل استفاده است. رجیستر ۲ بیتی state مقادیر در نظر گرفته شده برای فلیپ‌فلاپها نشان می‌دهد.

```

module fsm( clk, rst, inp, outp);

input clk, rst, inp;
output outp;

reg [1:0] state;
reg outp;

always @( posedge clk, posedge rst )
begin
if( rst )
state <= 2'b00;
else

```

```

begin
  case( state )
  2'b00:
  begin
    if( inp ) state <= 2'b01;
    else state <= 2'b10;
  end

  2'b01:
  begin
    if( inp ) state <= 2'b11;
    else state <= 2'b10;
  end

  2'b10:
  begin
    if( inp ) state <= 2'b01;
    else state <= 2'b11;
  end

  2'b11:
  begin
    if( inp ) state <= 2'b01;
    else state <= 2'b10;
  end
  endcase
end
end

```

```

always @(posedge clk, posedge rst)
begin
  if( rst )
    outp <= 0;
  else if( state == 2'b11 )
    outp <= 1;
  else outp <= 0;
end

```

endmodule

برای مقادیر حالت می توان از امکان تعریف پارامتر استفاده کرد. مثلاً در متن زیر مقادیر ۴ بیتی برای عناوین IDLE، S1، S2 و S3 بترتیب مقادیر ۱، ۲، ۳ و ۴ تعریف شده‌اند.

```

parameter [4:1] // ERROR is 4'b0000
IDLE = 4'd1,
S1 = 4'd2,
S2 = 4'd3,
S3 = 4'd4;

```

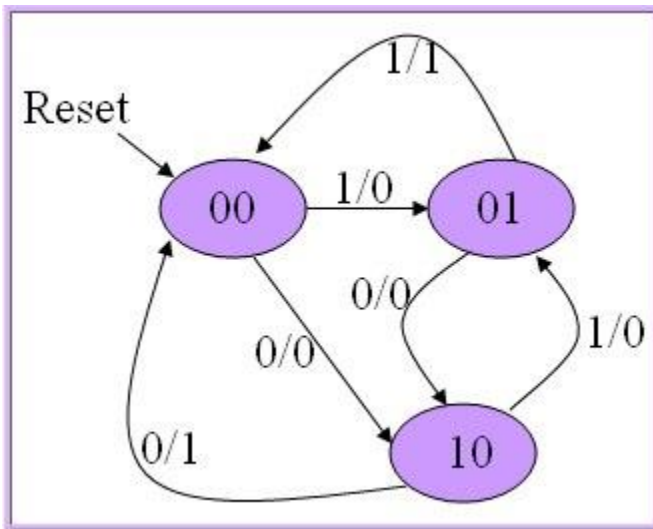
در اینصورت مثلاً اگر مطابق کد قبلی `state <= 4'b0010` (یا همان `state <= 2'd2`) داشته باشیم، می توانیم بجای آن `state <= S1`

بنویسیم.

همچنین دو عبارت $state = 4'b0010$ و $state \leq 4'b0010$ (که درون بلوک `@always` قرار می‌گیرند) در حالت کلی با هم برابرند. اما در یک وضعیت این دو عبارت رفتار متفاوت خواهند داشت. در دو متن زیر که شباهت قابل توجه با هم دارند، در متن سمت راست (استفاده از عملگر \leq : non-blocking assignment) یک شیفت‌رجیستر با ۴ فلیپ‌فلاپ (مقادیر `a`، `b`، `c` و `d`) و در متن سمت چپ (استفاده از عملگر $=$: blocking assignment) یک شیفت‌رجیستر با تنها ۲ فلیپ‌فلاپ (`a` و `b`) سنتز می‌شوند (عملاً مقادیر `b` و `c` و `d` معادل و در واقع یک مقدار هستند).

```
always @(posedge clk)
begin
  b=a;
  c=b;
  d=c;
end
```

```
always @(posedge clk)
begin
  b<=a;
  c<=b;
  d<=c;
end
```


برای ماشین حالت میلی با نمودار حالت روبرو کد می‌تواند مطابق زیر نوشته شود. همانطور که مشاهده می‌شود تخصیص حالت نیز صورت گرفته است. همچنین چنانچه در بخش قبل برای ماشین میلی ملاحظه شد، تخصیص مقدار خروجی بر اساس حالت و در بخشی جداگانه از روند جریان حالت صورت گرفت. اما اینجا همزمان با تعیین روند جریان حالت، تعیین خروجی صورت می‌پذیرد. یادآوری می‌شود که در ماشین میلی خروجی در مسیر تعیین جریان حالت رخ می‌دهد.

```
module mealy( clk, rst, inp, outp);
```

```
  input clk, rst, inp;
  output outp;
```

```
  reg [1:0] state;
  reg outp;
```

```
  always @(posedge clk, posedge rst) begin
    if( rst ) begin
      state <= 2'b00;
      outp <= 0;
    end
    else begin
      case( state )
        2'b00: begin
          if( inp ) begin
            state <= 2'b01;
            outp <= 0;
          end
          else begin
            state <= 2'b10;
            outp <= 0;
          end
        end
      end
    end
  end
```

```

2'b01: begin
  if( inp ) begin
    state <= 2'b00;
    outp <= 1;
  end
else begin
  state <= 2'b10;
  outp <= 0;
end
end

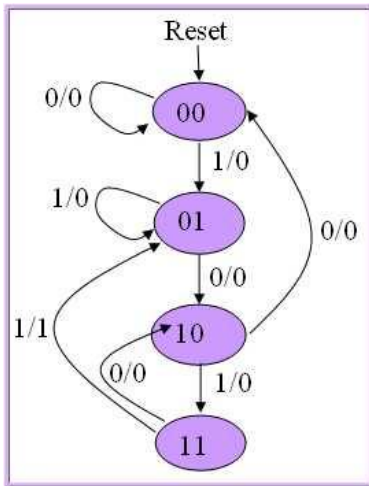
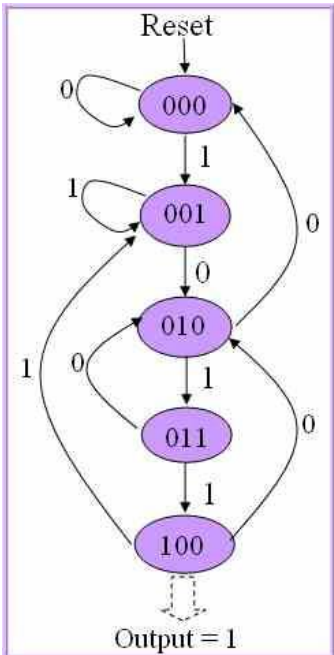
2'b10: begin
  if( inp ) begin
    state <= 2'b01;
    outp <= 0;
  end
else begin
    state <= 2'b00;
    outp <= 1;
  end
end

default: begin
  state <= 2'b00;
  outp <= 0;
end
endcase
end
end

endmodule

```

برای یک ماشین آشکارساز مقادیر ورودی (sequence detector) که نمودار حالت آن مطابق شکل آورده شده کد می‌تواند مطابق زیر باشد:


```

module m1011( clk, rst, inp, outp);
  input clk, rst, inp;

```

```

output outp;

reg [1:0] state;
reg outp;

always @( posedge clk, rst )
begin
if( rst )
state <= 2'b00;
else
begin
case( {state,inp} )
3'b000: begin
state <= 2'b00;
outp <= 0;
end
3'b001: begin
state <= 2'b01;
outp <= 0;
end
3'b010: begin
state <= 2'b10;
outp <= 0;
end
3'b011: begin
state <= 2'b01;
outp <= 0;
end
3'b100: begin
state <= 2'b00;
outp <= 0;
end
3'b101: begin
state <= 2'b11;
outp <= 0;
end
3'b110: begin
state <= 2'b10;
outp <= 0;
end
3'b111: begin
state <= 2'b01;
outp <= 1;
end

endcase
end
end

endmodule

```